

Peter Lagendijk

Onderzoekadvies en Beleidsontwikkeling

Leggeloo 38*7991 PZ Dwingeloo*tel.06-5141 8528*KvK 0803 1294.Lagendijk/Leebeek Hld bv
peter@peterlagendijk.eu *www.peterlagendijk.eu

Dwingeloo, 15 oktober 2019

EUROPESE LANDEN BEVOCHTEN ELKAAR EEUWEN; ER ZIT NU NIETS ANDERS OP DAN SAMEN TE WERKEN

In juni 1667 voer de Nederlandse vloot, onder gezag van Admiraal Michiel de Ruyter de Thames op en bracht de Engelse marine grote schade toe. Het Britse vlaggenschip, de Royal Charles, werd buitgemaakt en in triomf meegevoerd. Het was tijdens de Tweede Engelse Oorlog. In totaal hebben de Nederlanders, tussen 1652 en 1784, vier keer de Britten bevochten..

Mijn stelling is dat landen die elkaar zo veelvuldig bevochten, geen andere keus hebben dan met elkaar samen te werken. Uiteraard met respectering van ieders identiteit maar toch wel innig met elkaar verbonden in een Europees machtsblok. Het bleek ook de succesformule na de Tweede Wereldoorlog

Alweer drie jaar geleden op 23 juni 2016 vond er in Groot Brittannië een referendum plaats over al dan niet voortzetting van het EU lidmaatschap. Tot veler ontzetting stemde 51,9% voor het verlaten van de Europese Statenbond.

En wat leren onderverdelingen? Schotse en Noord-Ierse stemmers pleiten voor een voortzetting van het EU lidmaatschap. In Schotland wordt al langer gesproken over onafhankelijkheid van Londen. Deze uitslag is koren op de molen van de separatisten.

Hiernaast valt te berekenen hoe jongere en oudere stemmers reageren op het referendum. Naarmate de kiezer ouder is voelt men meer voor het verlaten van de EU. Een hogere opleiding en een hoger inkomen betekent meer sympathie voor de EU. Zowel qua leeftijd als qua ontwikkelingsniveau zijn er redenen om niet tot een Brexit over te gaan. Het gebeurt wel want zo is dat, drie Eerste Ministers geleden, vastgelegd.

De Britten besloten tot een referendum waarbij de helft plus één de dienst uitmaakt. Dat is een dom besluit. Het gaat over een onderwerp dat ook constitutioneel gevoelig ligt. Besluiten van dit formaat vragen een parlementaire meerderheid van twee-derde. Voor een referendum gelden, het is maar hoe je het afspreekt, andere spelregels.

Ik ben als opinieonderzoeker voorstander van referenda. Maar realiseer je dat de uitslag van blijvende waarde is. Voorafgaande steekproeven hadden de uitslag kunnen voorspellen. Gewapend met deze kennis had er een beter besluit over een in te stellen referendum genomen kunnen worden. Bijvoorbeeld door de stem van de jongere en beter opgeleide kiezer bij de overweging ja/nee volksraadpleging mee te laten wegen.

Ook is de helft plus één voor internationale afspraken aan de magere kant. Zou het referendum een maand later weer hebben plaatsgevonden dan zou een andere uitslag denkbaar zijn. Bijvoorbeeld een uitslag dat het Britse volk in de EU wil blijven.

Er was, in de aan het referendum voorafgaande jaren, grote ongerustheid bij het Britse volk over de toevloed van andere Europeanen die zich vestigen in Britse steden en dorpen. Het heeft te maken met EU principes over een vrij verkeer van kapitaal en arbeid. De Europeaan is vrij zich te vestigen in ieder andere EU lidstaat. Daar had best paal en perk aan kunnen worden gesteld. Het is al vele jaren zo dat er voor Zuid-Europese landen kennelijk andere (monetaire) spelregels gelden dan die voor Noord-West Europese landen. Het zelfde geldt voor voormalige Sovjet staten die weigeren vluchtelingen op te nemen.

Zou er dan niets te bedenken zijn om Groot-Brittannië tegemoet te komen? Toen de uitslag van het Britse referendum bekend raakte, herinner ik me een Brusselse golf van woede en zelfs haat. Die gemoedsgesteldheid zal zeker een rol gespeeld hebben in de omgang met Groot-Brittannië. Er zal weerstand bestaan hebben jegens enige tegemoetkoming aan het Verenigd Koninkrijk.

Het is bijna 31 oktober, de dag waarop de Britse premier Groot Brittannië de Europese Unie doet verlaten. Dat is bepaald niet alleen nadelig voor Groot Brittannië maar zeker ook voor de EU. De stap is te beschouwen als een prijs voor hooghartigheid aan twee zijden. Misschien valt er nog een nieuwe start te maken na verkiezingen en een ander kabinet in Londen. Europa kan zich deze afgang niet permitteren.

Denk eraan, Boris Johnson. De Nederlandse vloot zal net als in 1667 de Thames opvaren. Ernstige schade toebrengen en huiswaarts keren met als gegijzelden de Britse Eerste Minister en een lid van de Britse Koninklijke Familie. Pas als de oude banden hersteld zijn krijgen zij vrijgeleide. Dezelfde Nederlandse vloot, maar nu volledig gepavoiseerd, zal hen thuisbrengen.

© Peter Lagendijk 2019